

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПРАВООХОРОНЦЯ»
кафедра теорії, історії та філософії права ННІПП

Статус дисципліни:	вибіркова
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність:	262 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма:	Правоохоронна діяльність
Форми здобуття вищої освіти:	денна, заочна
Мова навчання:	українська
Форма підсумкового контролю:	залік

Кумеда Тетяна Андріївна
Посада: професор кафедри
Вчений ступінь: кандидат мистецтвознавства, доцент
Тел.: 096-215-87-50
E-mail: tiratakum@ukr.net
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 722

Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=-AOJ5CUAAAAJ&hl=uk>

Петрова Ганна Миколаївна
Посада: доцент кафедри
Вчений ступінь: кандидат філософських наук
Тел: 067-684-45-11
E-mail: gannakoguta@ukr.net
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 722

Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=I5MNgVEAAAAJ&hl=uk>

Пилипенко Вікторія Вікторівна
Посада: доцент кафедри
Вчений ступінь, звання: кандидат історичних наук, доцент
Тел: 066-092-00-89
E-mail: viktoriiapylypenko1991@gmail.com
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 722

Профайл викладача:
<https://scholar.google.com/citations?user=JW7mNc0AAAAJ&hl=ru>

Консультації очні: з 14.00 до 16.30 відповідно до графіка чергувань науково-педагогічних працівників кафедри.

Online-консультації: електронною поштою, месенджерів і платформи Zoom,
Пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

Денна форма навчання:

<https://learn.navs.edu.ua/course/view.php?id=1238>

Заочна форма навчання:

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Професійна етика правоохоронця» є ознайомлення з історією виникнення та розвитку, практичним значенням корпоративної культури, особливостями взаємозв'язку моралі та етики, особливостями професійної етики, моральним змістом професійної діяльності, нормативно-правовою основою етичних засад професійної діяльності, діловим етикетом, а також формування у здобувачів гуманістичного ставлення до професійної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Професійна етика правоохоронця» є: сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти розуміння сутності та значення корпоративної культури як невід'ємної складової професійної діяльності, почуття професійного і громадянського обов'язку, гуманності, толерантності, поважного ставлення до закону, чесності, патріотизму та інших моральних якостей, необхідних професіоналам при виконанні службових завдань; ознайомлення з теоретичними основами професійної етики; вивчення і систематизація основних етичних категорій; ознайомлення з особливостями прояву морального чинника у професійній діяльності; формування навичок і знань ділового спілкування і службового етикету; набуття здатності орієнтуватися в основних напрямках і течіях сучасної етики, їх безпосереднього відтворення у духовному світі людини.

Тривалість – 4 кредити, загальна кількість годин – 120:

денна форма навчання: аудиторних годин – 48, самостійної роботи – 72;

заочна форма навчання: аудиторних годин – 16, самостійної роботи – 104.

Форми та методи навчання інституційна (очна (денна), заочна); частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Поточний контроль: усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування); робота за індивідуальними завданнями; тестування; реферативне повідомлення; поняттєвий диктант; захист проектів (презентацій); поняттєве вправляння; групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

Підсумковий контроль – проводиться у формі заліку, та в обов'язку навчального матеріалу, визначеного програмою цієї навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Пререквізити: логіка, світоглядна культура правоохоронця, теорія держави і права, історія держави і права, соціологія, конституційне право.

Постреквізити: медіаграмотність та інформаційна культура, національна ідентичність та виклики сучасності, поліцейська деонтологія, запобігання та протидія домашньому насильству, засади запобігання та протидії корупції.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, Програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання **Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач**

**для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності
К9 «Правоохоронна діяльність»**

Програмні результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави

Загальна компетентність (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Корпоративна культура: поняття, особливості формування та її практичне значення</p>	<p>Лекція.</p> <p style="text-align: center;">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність корпоративної культури. 2. Структура корпоративної культури, її принципи, основні завдання та функції. 3. Особливості формування та практичне значення корпоративної культури для фахівців у сфері правоохоронної діяльності. <p>Семінарські заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань</p> <p>семінарського заняття 1 з теми 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність корпоративної культури. 2. Типологія корпоративної культури. 3. Структура корпоративної культури. 4. Корпоративна культура як взаємозв'язок інтересів особистості, корпорації та суспільства (ідея загального блага). <p>Складання коментованої схеми навчальних питань</p> <p>семінарського заняття 2 з теми 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи, основні завдання та функції корпоративної культури. 2. Місце і роль особистого іміджу керівника у формуванні корпоративної культури. 3. Особливості формування та практичне значення корпоративної культури для фахівців у сфері 	<p>Під час лекційного заняття: законспектувати основні положення теми 1.</p> <p>Готуючись до семінарського та практичного заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Корпоративна культура та конкуренція в корпорації та між корпораціями. - Особливості корпоративної культури працівників правоохоронних органів. - Корпоративна культура як засіб громадського контролю за моральною і професійною поведінкою правоохоронців. - Корпоративна соціальна відповідальність працівників правоохоронних органів. - Корпоративна культура відомих університетів світу: історія, сучасність, майбутнє. <ol style="list-style-type: none"> 4. Пройти тестування з теми. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і суть корпоративної культури. 2. Структура і зміст корпоративної культури. 3. Фактори розвитку корпоративної культури. 4. Типологія корпоративної культури.

	<p>правоохоронної діяльності.</p> <p>4. Корпоративна культура закладу вищої освіти.</p> <p>Складання коментованої схеми навчальних питань практичного заняття з теми 1:</p> <p style="text-align: center;">Завдання:</p> <p>Розподілити разом із викладачем завдання між здобувачами освіти, організувавши роботу у групах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити анкету для емпіричного дослідження корпоративної культури освітнього закладу для здобувачів своєї групи. 2. Написати мотивувальний лист щодо прийому на службу (роботу) в правоохоронний орган – конкретну службу (КОРД, поліція діалогу, слідство, оперативно-розшукова робота, НАБУ тощо). 3. Зняти відео мотиваційного обґрунтування щодо прийому на службу (роботу) в правоохоронний орган – конкретну службу обсягом до 1 хвилини. 4. Тренінгова гра «Прийом на роботу». <p>Тези до обговорення:</p> <p>Корпоративна культура як соціокультурний феномен організаційного життя. Корпоративна культура як система цінностей, норм, переконань і моделей поведінки, спільних для членів організації. Корпоративна культура як нематеріальний ресурс інституційного розвитку.</p> <p>Культура як універсальний спосіб організації людської діяльності. Корпоративна культура як специфічна форма культури, пов'язана з професійною та організаційною взаємодією. Взаємозв'язок понять «культура» і «корпоративна культура». Конкретизація загальнокультурних цінностей у межах організації.</p> <p>Історія становлення феномену корпоративної культури. Індустріальне суспільство як передумова формування організаційних культур. Ускладнення управлінських структур як чинник осмислення неформальних регуляторів поведінки. Перехід від формального</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. Історичні аспекти виникнення та формування поняття корпоративної культури. 6. Місія та цінності в структурі корпоративної культури. 7. Трьохрівнева модель корпоративної культури за Е.Шейном. 8. Проблеми формування корпоративної культури у сфері правоохоронної діяльності. 9. Основні напрями формування корпоративної культури у сфері правоохоронної діяльності. 10. Правила етичної та добросесної поведінки працівників Міністерства внутрішніх справ України, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.04.2024 № 230. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заповніть таблицю: “Основні підходи до визначення та систематизації поняття “корпоративна культура”. 2. Складіть структурно-логічну схему функцій корпоративної культури для внутрішньої інтеграції та зовнішньої спрямованості організації. 3. Проведіть класифікацію видів корпоративної культури. 4. Складіть порівняльну таблицю ознак позитивної та негативної корпоративної культури. 5. Проаналізуйте Правила етичної поведінки поліцейських, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179, та визначте вимоги, дотримання яких сприятиме формуванню
--	---	---

	<p>управління до ціннісно орієнтованого менеджменту.</p> <p>Основні підходи до визначення корпоративної культури. Функціональний підхід як акцент на регулятивній ролі культури. Психологічний підхід як аналіз установок, мотивацій і групової ідентичності. Описовий підхід як фіксація зовнішніх проявів культури. Історико-генетичний підхід як розгляд культури в динаміці становлення. Нормативний підхід як система зразків належної поведінки.</p> <p>Корпоративна культура як ідеологія управління. Ціннісні орієнтири як основа управлінських рішень. Культура як інструмент формування лояльності та відповідальності персоналу. Взаємозв'язок корпоративної культури з діловою етикою, філософією бізнесу та організаційною поведінкою. Об'єкт формування корпоративної культури як колектив організації. Предмет формування корпоративної культури як система цінностей, норм і моделей взаємодії. Процесуальний аспект корпоративної культури як динаміка засвоєння норм. Предметний аспект як сукупність культурних елементів. «Генетичний» аспект як передавання традицій і досвіду.</p> <p>Корпоративна культура як продукт взаємодії внутрішнього та зовнішнього середовища. Вплив соціальних очікувань, правових норм і суспільних цінностей. Адаптація організаційної культури до змін соціального контексту. Структура корпоративної культури. Артефакти як зовнішні символи і практики. Переконання як усвідомлені уявлення членів організації. Цінності і відносини як ядро корпоративної культури. Етичні норми як регулятори поведінки. Базові припущення як неусвідомлювані установки.</p> <p>Принципи корпоративної культури. Орієнтація на спільні цінності. Послідовність і стабільність норм. Відповідальність і взаємна довіра.</p>	<p>позитивної корпоративної культури правоохоронця.</p>
--	--	---

	<p>Функції корпоративної культури: інтегративна, регулятивна, комунікативна, мотиваційна, ідентифікаційна.</p> <p>Корпоративна культура у сфері правоохоронної діяльності. Особлива соціальна значущість правоохоронних органів. Підвищені вимоги до дисципліни, відповідальності та професійної етики. Корпоративна культура як чинник легітимності правоохоронної діяльності. Особливості формування корпоративної культури правоохоронця. Поєднання правових, моральних і організаційних вимог. Ризики формалізму і професійної деформації. Значення етичних орієнтирів у підтриманні професійної стійкості.</p> <p>Соціально-психологічні аспекти розвитку корпоративної культури. Групова солідарність і командна взаємодія. Лідерство і приклад поведінки. Комунікація як умова підтримання спільних цінностей.</p> <p>Практичне значення корпоративної культури у правоохоронній діяльності. Підвищення ефективності взаємодії. Формування довіри громадськості. Професійна проекція корпоративної культури як основи етичної та правової відповідальності правоохоронця.</p>	
<p>Тема 2. Професійна етика як основа фахової діяльності</p>	<p>Лекція.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і соціальна обумовленість професійної етики. 2. Становлення етичного забезпечення професійної діяльності у західноєвропейському культурному просторі. 3. Справедливість, законність і гуманізм як основні принципи професійної етики. <p>Семінарські заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання</p>	<p>Під час лекційного заняття: законспектувати основні положення теми 2.</p> <p>Готуючись до семінарських та практичних занять необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - М.Вебер «Протестантська етика та дух капіталізму»: загальний огляд роботи. - Ідея «сродної праці» в етиці Г.С.Сковороди. - Відображення принципів гуманізму, справедливості і законності в Загальній

	<p>коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 1 з теми 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна етика як історичне і загальнокультурне явище. 2. Моральні засади формування і функціонування професійної етики. 3. Правоохоронець як покликання і професія. 4. Професійна солідарність та професійні асоціації. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 2 з теми 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Добро та зло як вихідні категорії етики, їх значення для професійної діяльності правоохоронців. 2. Свобода людини як етична проблема: 3. Честь, гідність, моральний вибір у повсякденному житті і професійній діяльності особи. 4. Професійний ризик у правоохоронній діяльності. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 3 з теми 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Плюралізм цінностей і моральний реалізм. 2. Сутність і специфіка моральних цінностей. Цінність людського життя як проблема етики. 3. Основні цінності професійної діяльності правоохоронця: гідність людини, верховенство права, професіоналізм. 4. Престиж служби в правоохоронних органах. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 4 з теми 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи професійної етики: гуманізм, справедливість, законність. 2. Толерантність і недискримінація як вихідні настанови професійної діяльності. 3. Принцип політичної нейтральності в етиці правоохоронної діяльності. 4. Рівність як етико-правова проблема. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань практичного заняття з теми 2:</p>	<p>декларації прав людини та Європейській конвенції про захист прав людини й основних свобод.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія боротьби цензури і новачій в західноєвропейській культурі. - Законодавчий захист моралі: історико-культурний екскурс. <p>4. Пройти тестування з теми.</p> <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна етика як феномен культури і виклик часу. 2. Професіоналізм як сутнісна риса особистості. 3. Трудова мораль як феномен культури. 4. Мораль і право як основні регулятори життєдіяльності суспільства. 5. Моральнісна сутність служіння суспільству і державі. 6. Поважне ставлення до закону як поняття моральності. 7. Морально-етичні принципи: сутність і види. 8. Відображення принципів гуманізму, справедливості і законності в <i>Загальній декларації прав людини та Європейській конвенції про захист прав людини й основних свобод.</i> 9. Морально-правовий зміст принципу законності. 10. Гуманізм та насилля у професійній діяльності. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулюйте потребу в унормованості і передбачуваності будь-якого виду соціальної взаємодії. 2. Окресліть значення Загальної декларації прав людини, Європейської конвенції про захист прав і основних свобод людини та Конституції України для
--	--	--

	<p style="text-align: center;"><i>Завдання:</i></p> <p>Виходячи з розкриття базових потреб людини, обговорити блок питань, пов'язаних із проблемами толерантності й недискримінації.</p> <p style="text-align: center;"><i>Теми для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Потреба в самореалізації (за А. Маслоу: піраміда потреб людини). 2. Професійна кар'єра (акмеологічний підхід) та проблема професійного вигорання. 2. Расизм і ксенофобія як етична проблема. 3. Релігійна дискримінація і проблема свободи совісті. <p style="text-align: center;"><i>Додаткові питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які способи протистояння дискримінації Вам відомі? 2. У чому відмінність расизму від ксенофобії? 3. Що таке свобода совісті? 4. Що таке "ейджизм"? Наведіть приклади його застосування. 5. Арістотель: «Між нерівними не можна ділити порівну». Поясніть думку філософа. <p>Тези до обговорення:</p> <p>Професійна етика як складова прикладної філософії. Етика професійної діяльності як форма нормативного й ціннісного регулювання праці. Професійна етика як поєднання моральних принципів і специфічних вимог певної професії.</p> <p>Професіоналізм як моральнісна характеристика особистості. Професіоналізм як поєднання компетентності, відповідальності та етичної зрілості. Професійна діяльність як сфера морального вибору. Неможливість ціннісно нейтральної професійної діяльності.</p> <p>Соціокультурні передумови формування професійної етики. Ускладнення суспільних відносин як чинник етичної спеціалізації. Диференціація професій як підстава виникнення професійно-етичних норм. Потреба суспільства в регуляції професійної поведінки. Види професійної етики як відображення соціальної значущості професій.</p>	<p>ствердження морально-правового простору в українській державі на основі аналізу зазначених правових документів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Окресліть принцип наслідування і принцип творчої інтерпретації у сучасній професійній етиці правоохоронця. 4. Сформулюйте обґрунтування потреби людини у духовному зростанні, у розвитку та вихованні власних почуттів та емоцій. 5. Як чинити в тих випадках, в яких правоохоронець вимушений обирати між «цивільними» моральним цінностями (наприклад, дружніми чи сімейними зв'язками) та професійним обов'язком? Проаналізуйте ситуацію відповідного морального конфлікту під час виконання службових обов'язків та обґрунтуйте Ваш варіант дії.
--	--	--

Професійна етика публічної служби. Професійна етика допоміжних і сервісних професій. Професійна етика професій підвищеного ризику та відповідальності.

Поняття професійної етики та її соціальна зумовленість. Професійна етика як відповідь на суспільний запит на довіру. Регуляція професійної поведінки через моральні норми і стандарти. Співвідношення загальнолюдської моралі та професійних вимог.

Загальне й особисте у професійній етиці. Загальні моральні принципи як універсальна основа. Професійна специфіка як форма конкретизації моральних вимог. Індивідуальна моральна відповідальність у межах професійної ролі. Моральний зміст професійної діяльності. Мета професійної діяльності як морально значуща установка. Засоби і методи діяльності як предмет етичної оцінки. Результати професійної діяльності як критерій моральної відповідальності.

Професійні моральні відносини як система взаємодії суб'єктів діяльності. Відносини професіонала з клієнтом, колегами, суспільством. Довіра як базова умова професійної комунікації. Етичні ризики професійної взаємодії. Професійна відповідальність як основа морального статусу професіонала. Відповідальність як усвідомлення наслідків професійних дій. Професійна місія як ціннісне ядро діяльності. Концентрація моральних і професійних принципів навколо професійної ролі.

Показники ефективності професійної діяльності. Результативність як зовнішній критерій. Етична допустимість як внутрішній критерій. Баланс між ефективністю та моральністю. Недопустимість досягнення результату будь-якою ціною.

Професійна компетентність як етична вимога. Знання і навички як умова морально виправданої діяльності. Некомпетентність як форма професійної безвідповідальності.

	<p>Самоосвіта і саморозвиток як етичний обов'язок професіонала.</p> <p>Кодекси етики як інституційна форма професійної моралі. Кодекс як сукупність норм належної поведінки. Регулятивна і виховна функції професійних кодексів. Місце кодексів у системі моралі між правом і особистою совістю.</p> <p>Основні принципи професійної етики. Гуманізм як орієнтація на гідність людини. Справедливість як вимога рівного і неупередженого ставлення. Законність як нормативна межа професійної діяльності. Патріотизм як відповідальність перед суспільством і державою. Колективізм як умова професійної солідарності. Взаємозв'язок принципів законності, гуманізму і справедливості. Законність без гуманізму як формалізм. Гуманізм без законності як свавілля. Справедливість як результат їх узгодження. Професійна етика як механізм інтеграції цих принципів у фаховій діяльності.</p>	
<p>Тема 3. Нормативно-правова основа етичних засад професійної діяльності</p>	<p>Лекція.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти у формуванні професійної етики правоохоронної діяльності. 2. Національні джерела з питань професійної етики правоохоронної діяльності. 3. Питання оновлення нормативно-правових засад професійної етики правоохоронної діяльності. <p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань</p> <p>семінарського заняття 1 з теми 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інституційна регуляція суспільного життя. 2. Інструментарій професійної етики правоохоронної діяльності. 3. Професіограми різних напрямків 	<p>Під час лекційного заняття: законспектувати основні положення теми 3.</p> <p>Готуючись до семінарського і практичного занять необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Гуманізм та насилля у професійній діяльності правоохоронця. - Особливості професійних обов'язків правоохоронця. - Морально-професійна деформація: причини та шляхи попередження. - Поняття моральної свободи і необхідності. Свобода дії, свобода вибору, свобода волі. - Етичний аспект мотивації у виборі майбутньої професії правоохоронця.

	<p>правоохоронної діяльності.</p> <p>4. Оцінка громадської думки і професійна репутація.</p> <p>Складання коментованої схеми навчальних питань <i>семінарського заняття 2 з теми 2:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні кодекси як інструменти професійної етики. 2. Загальне та особливе в Етичних кодексах різних напрямків правоохоронної діяльності. 3. Етичний кодекс і Дисциплінарний статут: спільне і відмінне. 4. Професійні обов'язки правоохоронця: етичний аспект. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань <i>практичного заняття з теми 3:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання:</i></p> <p>Розподілити разом із викладачем завдання між здобувачами освіти, організувавши роботу у групах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укладання Етичного кодексу навчальної групи 2. Підготувати нарізку відео (документальні та художні фільми, в яких актуалізовані проблеми правоохоронної етики, не більше 3 фрагментів, кожний – до 2 хвилин) для обговорення зазначених проблем в контексті інтеріоризації професійних цінностей правоохоронної діяльності. 3. Підібрати 3 кейси з практики рішень Європейського суду з прав людини щодо порушень професійної етики правоохоронної діяльності (в Україні та інших державах) та розглянути їх в контексті реформ правоохоронних органів. 4. Написати текст виступу перед старшокласниками з метою профорієнтаційної роботи «Правоохоронна діяльність як покликання». <p>Тези до обговорення: Інституційна регуляція суспільного життя як умова соціальної стабільності та правопорядку. Нормативність як спосіб упорядкування суспільних відносин. Стандарти і правила як інструменти забезпечення передбачуваності поведінки.</p>	<p>4. Пройти тестування з теми.</p> <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мораль та право в інформаційну епоху. 2. Роль міжнародних інститутів в розвитку професійної етики правоохоронної діяльності. 3. Політичні чинники зміни нормативно-правових засад професійної етики правоохоронної діяльності. 4. Інститут відомчої освіти та науки (академічна спільнота) в оновленні професійної етики правоохоронної діяльності. 5. Порівняльний аналіз етичних кодексів правоохоронної діяльності різних країн. 6. Етика та професіограма прокурорської діяльності. 7. Етика та професіограма слідчої діяльності. 8. Етика та професіограма оперативно-розшукової діяльності. 9. Довіра до правоохоронних органів: філософський та соціологічний підхід. 10. Громадянське суспільство, інститут соціальних мереж та проблема професійної репутації й довіри до правоохоронних органів. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чому скромність вважається позитивною, а амбіційність – ні? Адже завдяки останній людина частіше досягає бажаного? 2. Чи може сумлінне виконання службових обов'язків бути моральним вчинком? За яких обставин? 3. Проаналізуйте відмінності між поняттями добра та блага. 4. Наведіть приклади, коли вдосконалення та самовдосконалення виступають різновидом
--	--	---

	<p>Професійна діяльність як сфера підвищеної нормативної відповідальності.</p> <p>Право як базова форма інституційної регуляції. Нормативно-правові акти як джерело загальнообов'язкових правил поведінки. Міжнародні стандарти прав людини як універсальна ціннісна основа професійної діяльності. Захист прав і свобод людини як ключова проблема ХХ ст. та стійкий виклик ХХІ ст. Загальна декларація прав людини (1948) як фундамент міжнародної системи захисту прав людини. Декларація прав дитини (1959) як визнання особливої вразливості дитинства. Декларація про права інвалідів (1975) як утвердження принципу недискримінації. Міжнародні конвенції і пакти як механізми правового закріплення людської гідності.</p> <p>Нормативно-правова база як джерело формування професійних стандартів діяльності правоохоронних органів. Інституційні вимоги до поведінки правоохоронця. Орієнтація на права людини як обов'язковий критерій професійної легітимності. Право як межа застосування владних повноважень.</p> <p>Етичні принципи професійної діяльності правоохоронця як форма внутрішньої нормативної регуляції. Принцип «не нашкодь» як базовий моральний орієнтир. Запобігання конфлікту між особистими установками та професійними вимогами. Етика як механізм узгодження ефективності та гуманізму.</p> <p>Професійні обов'язки правоохоронця як нормативно закріплена система вимог. Етичний вимір професійного обов'язку. Відповідальність як наслідок реалізації повноважень. Компетентність як умова морально виправданої діяльності.</p> <p>Етичний кодекс правоохоронця як інституційна форма закріплення професійних цінностей. Кодекс як інструмент формування професійної</p>	<p>задоволення.</p> <p>5. Проаналізуйте різні аспекти категорії обов'язку. Наведіть приклади, які б слугували ілюстрацією Ваших міркувань.</p>
--	---	--

	<p>ідентичності. Нормативне закріплення принципів доброчесності, законності та поваги до прав людини.</p> <p>Зобов'язання правоохоронця перед громадськістю як елемент публічної відповідальності. Служіння суспільству як світоглядна установка професійної діяльності. Підзвітність і прозорість як умови суспільної довіри.</p> <p>Конфіденційність як етичний і правовий принцип професійної діяльності. Захист персональних даних як вимога сучасного правопорядку. Баланс між відкритістю та обмеженням доступу до інформації. Захист інтересів особи як професійний та етичний обов'язок правоохоронця. Недопущення зловживання владними повноваженнями. Пріоритет людської гідності у правозастосуванні.</p> <p>Професійна кооперація як етична умова ефективної діяльності правоохоронних органів. Колегіальність і взаємна відповідальність. Недопущення корпоративної солідарності на шкоду праву.</p> <p>Нормативно-правова основа етичних засад як фундамент професійної культури правоохоронця. Світоглядний сенс професійної етики як умови легітимності правоохоронної діяльності. Професійна проєкція етичних норм у практиці захисту прав і свобод людини.</p>	
<p>Тема 4. Основні принципи і форми ділового спілкування. Діловий етикет</p>	<p>Лекція.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості та основні принципи ділового етикету. 2. Культура мовлення та спілкування. 3. Діловий стиль та імідж. 4. Основні правила поведінки в громадських місцях. <p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань</p>	<p>Під час лекційного заняття: законспектувати основні положення теми 4.</p> <p>Готуючись до семінарського і практичного занять необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): - Етикет як історичне явище: історія виникнення та розвитку. - Проблеми етики спілкування у сучасній філософській думці.

	<p>семінарського заняття 1 з теми 4: Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моральна культура особи. Морально-естетичний зміст культури поведінки. 2. Моральні засади спілкування: повага, співчуття, любов. 3. Основні принципи і форми ділового спілкування. 4. Поняття та зміст етикету. Основні принципи службового етикету. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 2 з теми 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійний стиль та імідж. 2. Імідж правоохоронних органів. 3. Етикет телефонних переговорів. 4. Мережний етикет. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 3 з теми 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етикет дозвілля: повсякденність і свято. 2. Корпоративна зустріч. 3. Участь у масових заходах: відвідування кінотеатрів, театрів, концертних залів. 4. Дружба, солідарність, міжособисті взаємини. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань практичного заняття з теми 4:</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сторітейлінг у професійному спілкуванні та вихованні. Підготувати для промови історію з професійно-етичною проблематикою для обговорення в групі з метою здійснення конкретного впливу на аудиторію. 2. Підготувати анекдот чи гумористичну історію, яку кожен учасник виголошує перед однокурсниками у «неформальному» середовищі. <p>Підсумок: студенти дають відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що спонукало аудиторію сміятися? 2. Спільні теми для сміху? 3. Які теми не обговорюються з малознайомими людьми, у публічному просторі? 	<ul style="list-style-type: none"> - Універсальні правила мовного етикету. - Основні вимоги до зовнішнього вигляду службовця. - Проблеми формування позитивного іміджу професіонала. <p>4. Пройти тестування з теми.</p> <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «моральна культура», «культура професійної діяльності». Взаємозалежність розвинутої моральної культури і професійних якостей особи. 2. Етикет як історичне явище: історія виникнення та розвитку. 3. Службовий етикет. 4. Мережний етикет. 5. Етикет дозвілля. 6. Етика ділового спілкування. Відмінність службового етикету і професійного такту. 7. Культура зовнішнього вигляду. 8. Імідж професіонала. 9. Мистецтво спілкування і проблеми формування позитивного іміджу професіонала. 10. Культура мовлення як елемент професійної культури. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика, етикет, імідж: співставлення та порівняльний аналіз понять. 2. Розкрийте сутність усного та письмового ділового спілкування, назвіть їх різновиди. 3. Які особливості індивідуальної культури, на Ваш погляд, особливо ускладнюють взаєморозуміння між людьми? Обґрунтуйте власну позицію. 4. Які етичні прийоми
--	--	---

	<p>4. Яку роль, на Вашу думку, виконує сміх у компанії?</p> <p>5. Чи можуть малознайомі люди почувати себе невимушено у великій компанії? Від чого, на Вашу думку, залежить невимушеність поведінки особи на людях?</p> <p>Тези до обговорення: Спілкування як фундаментальна властивість людського життя. Повага, співчуття, любов як моральні передумови спілкування. Парадигма спілкування у сучасній культурі. Проблема самотності як результат невдоволеної потреби у спілкуванні.</p> <p>Роль спілкування у професійній діяльності. Мета і засоби спілкування. Бар'єри у спілкуванні. Мистецтво спілкування і формування позитивного іміджу. Етика спілкування як єдність внутрішнього і зовнішнього, змісту і форми.</p> <p>Моральні основи професійного спілкування. Поняття моральної культури. Співвідношення понять «моральна культура», «професійна культура», «правова культура» особи. Структура моральної культури особи: культура моральної свідомості, культура моральної поведінки і культура морально-професійної діяльності. Різноманітність моральних почуттів, їх роль у духовній культурі й регуляції професійної діяльності.</p> <p>Критерій та рівні розвитку моральної культури особи. Моральна культура і престиж професії, авторитет закону. Взаємозв'язок моральної і правової культури, їх роль у регуляції правовідносин.</p> <p>Імідж професіонала – форма виявлення ділових (професійних) якостей та дотримання норм етикету (в першу чергу, службового) при виконанні службових обов'язків, дотримання яких є загальнообов'язковим для всіх працівників і службовців. Обов'язковість дотримання норм службового етикету при спілкуванні з іноземцями.</p> <p>Поняття етикету. Світський та</p>	<p>спілкування та стосунки загалом поєднують колектив і особистість?</p> <p>5. Які Ви знаєте комунікативні бар'єри? Чи існують нездоланні бар'єри у спілкуванні, на Ваш погляд?</p>
--	---	---

	<p>діловий (службовий) етикет. Культура мовлення. Зовнішній вигляд.</p> <p>Професійна етика керівника. Вимоги коректності, ввічливості, скромності під час спілкування з громадянами.</p>	
<p>Тема 5. Етико-правові проблеми сучасності та їх відображення у професійній діяльності</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань</p> <p>семінарського заняття 1 з теми 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людська гідність і права людини. 2. Інститут прав людини та його роль у житті сучасного суспільства. 3. Етичний вимір четвертого покоління прав людини: проблемність одностайних оцінок і пошук нових конвенційних угод. 4. Тенденції розвитку ціннісних орієнтацій у XXI столітті. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 2 з теми 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гендер і гендерна ідентичність як категорії сучасного соціогуманітарного знання. 2. Людська гідність і гендерна рівність. 3. Гендерна рівність як інструмент реалізації прав людини: формування нових традицій. 4. Мужність, прийняття рішень, винагорода за працю та професійна кар'єра: з позиції гендерної оптики. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 3 з теми 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види культурних цінностей. 2. Культурні цінності у міжкультурній комунікації. 3. Культурні цінності як об'єкти правовідносин. 4. Соціальний капітал як цінність. <p>Складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття 4 з теми 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза особистої ідентичності 	<p>Готуючись до семінарського і практичного занять необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Проблема дотримання універсальних принципів моралі у суспільствах перехідного типу. - Мозаїчний характер моралі сучасного суспільства. - Феномен ресентименту та його аналіз у сучасній етиці (Ф. Ніцше «Генеалогія моралі»). - Межі і можливості саморозвитку. - Етичні цінності та ідеали сучасних молодіжних субкультур. <ol style="list-style-type: none"> 4. Пройти тестування з теми. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні морально-правові проблеми сучасного суспільства: сутність, значення, основні підходи до розв'язання. 2. Підстави для легітимності насильства в історії становлення і розвитку держави. 3. Смертна кара: правовий та етичний аспекти проблеми. 4. Расизм як етична і правова проблема сучасності. 5. Проблема дотримання універсальних принципів моралі у суспільствах перехідного типу. 6. Мозаїчний характер моралі сучасного суспільства. 7. Процес урбанізації як

	<p>людини у сучасному світі.</p> <p>2. Навчання протягом життя як етична установка сучасності: академічна освіта проти тренінгів і курсів професійної підготовки.</p> <p>3. Естетика здоров'я і здоровий спосіб життя.</p> <p>4. Духовна та фізична культура правоохоронця.</p> <p>Складання коментованої схеми навчальних питань <i>практичного заняття з теми 5:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання:</i></p> <p>Майстерня молодого дослідника. Круглий стіл на тему: «Актуальні етико-правові проблеми сучасного світу».</p> <p>Тези до обговорення: Прикладний характер сучасного етичного знання. Загальні тенденції сучасного розвитку теоретичних та прикладних, в тому числі і правової, етики. Людина, її ідеальний образ в етичному і правовому вимірі сучасності. Ідеал людини та його реалізація в етичних вченнях, правових концепціях і програмах. Тілесність людини як етична і правова проблема сучасності. Тілесність і маргінальність.</p> <p>Право, права людини, правовий закон як соціальний інструмент подолання природної нерівності людей. Плюралізм і толерантність у професійній діяльності. <i>Декларація принципів толерантності:</i> загальні положення. Толерантність і недискримінація як вихідні настанови професійної діяльності. Расизм і ксенофобія як етична проблема. Проблема приватного і публічного і житті професіонала: свобода совісті та світська освіта. Релігійна дискримінація. Гендерна рівність як феномен сучасної культури.</p> <p>Глобалізація і національна ідентичність. Державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як знакова складова формування моральних принципів і цінностей професійної діяльності. Закон України <i>Про основні засади</i></p>	<p>етико-правова проблема.</p> <p>8. Патріотизм та космополітизм у сучасній етиці.</p> <p>9. Біоетика як феномен сучасної прикладної етики.</p> <p>10. Евтаназія і клонування як етико-психологічні проблеми.</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>1. Наведіть приклади солідарної взаємодії моральних і правових норм, а також їх протистояння.</p> <p>2. Як сучасна людина виправдовує співвідношення користі та діяльності?</p> <p>3. У чому проявляються позитивні якості людини споживацького типу моралі?</p> <p>4. Чому аморальній людині нерідко значно легше здобути певні матеріальні блага, ніж високоморальній?</p> <p>5. Чому в різних етичних системах прагнення до збагачення засуджується?</p>
--	--	--

державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: загальні положення.

Плюралізм цінностей і моральний реалізм сучасного суспільства. Сутність і специфіка моральних цінностей. Цінність людського життя як проблема етики. Право як цінність. Етичні цінності правової держави. Роль і значення культурних цінностей у міжкультурній взаємодії. Культурні цінності як об'єкти правовідносин. Збереження культурних пам'яток як етична і правова проблема. *Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1972 р.):* загальні положення. Руйнування пам'яток культури як злочин проти народу та його історичної ідентичності. Російська воєнна агресія та російський імперський шовінізм.

Мистецтво як спосіб прищеплення і передачі цінностей. Сильова поліфонія сучасної культури. Основні стильові доміанти сучасності. Протистояння і взаємодія масової та елітарної культури як проблема етики. Деградація і дегуманізація мистецтва як етична проблема. Роль мистецтва у житті сучасного суспільства. Актуалізація нового способу освоєння реальності у категоріях «тривіальне», «банальне», «пошле». Естетизація «потворного» як етична і правова проблема сучасності. Масова культура, андеграунд, порнографія у світлі етичної і правової оцінки.

Проблема насильства у сучасному суспільстві, його форми. Підстави для легітимності насильства. Насильство і держава. Тероризм як етична, естетична і правова проблема. Смертна кара як морально-правова проблема сучасного суспільства (*Загальна декларація прав людини*). Основні тенденції в історії смертної кари. Проблема смертної кари в Україні. Морально-правові підходи щодо ставлення до смертної кари.

Біоетика і право. Правове регулювання проблем евтаназії,

	фетальної терапії, клонування, трансплантації органів, ЕКО, сурогатне материнство тощо. Співвідношення біологічної сутності та правової особистості. Правове регулювання вітального начала. Проблема «наукової легальності».	
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Голька М. Суспільна пам'ять та її імпланти. К.: Ніка-Центр, 2022. 216 с.
2. Гринчак А.А. Протидія расизму, ксенофобії та екстремізму: Навчальний посібник. Х., 2018. 248 с.
3. Дастон Л. Коротка історія правил. Чому ми робимо так, а не інакше. К.: Лабораторія, 2024. 368 с.
4. Кехейн А. Взаємодія з ворогом. Як працювати з людьми, які не викликають ні довіри, ні симпатій. К.: Лабораторія, 2023. 160 с.
5. Кравець В.М., Кумеда Т. А., Павлишин О. В., Петрова Г. М. та ін. Основні принципи професійної етики поліцейського: Пам'ятка. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 48 с.
6. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування. Суми: Університетська книга, 2023. 222 с.
7. Маклін А. Пізнання і вдосконалення: ідеї для саморозвитку та розвитку інших. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2024. 216 с.
8. Нападиста В. Г., Шинкаренко О. В., Рогожа М. М. та ін. Професійна та корпоративна етика: навч. посіб. К.: ВПЦ "Київський університет", 2019. 368 с.
9. Петрова Г.М. Принципи і стандарти професійної етики як складової запобігання і протидії корупції. Етичні кодекси як інструменти запобігання та протидії корупції. *Антикорупційний менеджмент: Підручник*. К.: НАВС, 2021. С. 193-205.
10. Професійна етика: Мультимедійний навчальний посібник. Свідоцтво № 108152 від 23.09.2021. URL: https://arm.naiiu.kiev.ua/books/profesiina_etyka/info/media_per.html
11. Ферт-Годбіхер Р. Походження людини (розумної) емоційної. К.: Лабораторія, 2023. 296 с.
12. Черушева Г.Б., Пархоменко В.В. Економічна культура та професійна етика: навчальний посібник ; практикум. К.: НАСОА, 2023. 169 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки;
- навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС у розділі «Дистанційні курси».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення,

інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, сутність людини, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах.

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Політика щодо термінів виконання та перескладання: - умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;

- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідують лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять

відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)								Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
Мах 60%								Мах 40%	Мах 100%
								залік	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	С. р.	40	
5	10	10	5	5	5	10	10		

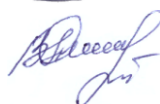
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Тетяна КУМЕДА

Вікторія ПИЛИПЕНКО

Ганна ПЕТРОВА

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та філософії права ННІПП Національної академії внутрішніх справ від 18 грудня 2025 року, протокол № 9

Завідувач кафедри
теорії, історії та філософії права ННІПП

Максим ПЕНДЮРА